

سرشماری پرندگان آبی و کنار آبی

زهرا قاسمی^۱، حبیب... یونسی^۲

چکیده

اولین قدم در راه حفاظت اصولی و پایدار گونه ها، شناسایی گونه ها و سپس برنامه ریزی برای حفاظت آنها می باشد. سرشماری و شناسایی پرندگان به عنوان یکی از مهمترین شاخص های زیست محیطی هر منطقه اهمیت شایانی در مطالعات مربوط به تعیین وضعیت محیط و تنوع زیستی دارد. تالاب چغاخور به عنوان مکان زیست و زمستان گذرانی بسیاری از پرندگان مهم آبی و کنار آبی اخیراً در لیست تالاب های بین المللی ایران ثبت شده و مامن حیات وحش دهها هزار پرنده مهاجری می باشد که در مسیر طولانی مهاجرت خود مدتی این مناطق را به عنوان زیستگاه انتخاب کرده و خود باعث افزایش ارزش تفریحی زیستگاه می شوند. به منظور سرشماری و شناسایی پرندگان آبی و کنار آبی تالاب چغاخور، ابتدا محدوده منطقه مذکور بر روی نقشه توپوگرافی شناسایی شده و پس از آن مسیرهای مناسب حرکت، جهت شناسایی پرندگان تعیین گردید. مطالعات میدانی در پاییز، زمستان و بهار انجام گرفت که در طی آن در مسیرهای ذکر شده حرکت گردید و از طریق مشاهده مستقیم و با استفاده از دوربین دو چشمی و تلسکوپ، شناسایی پرندگان انجام گرفت. همچنین سعی شد با استفاده از نرم افزار *GIS* نقشه های مرتبط و مورد نیاز تهیه گردد. در طی این تحقیق حدود 27 گونه از پرندگان آبی و کنار آبی منطقه از 6 راسته شناسایی شد. راسته های شناسایی شده شامل: راسته کشیم سانان، راسته پلیکان سانان، راسته لک لک سانان، راسته غازسانان، راسته شاهین سانان و راسته آچلیک سانان بودند. همچنین با مقایسه آمار فعلی و گذشته پرندگان سرشماری شده در تالاب مشخص شد که تعداد گونه هایی از پرندگان آبی

¹ - دانشگاه تربیت مدرس، دانشکده منابع طبیعی و علوم دریایی، گروه محیط زیست

² - دانشگاه تربیت مدرس، دانشکده منابع طبیعی و علوم دریایی، گروه محیط زیست

ده تالاب چغاخور را برای زمستان کدرای انتخاب کرده اند داهش یافته است ده از عوامل موثر بران می توان تخریب حاشیه تالاب و استفاده از آن برای کشاورزی و در نتیجه کمبود مکان برای آشیان سازی پرندگان آبی و کنار آبی، تخریب آشیانه ها توسط عملیات کشاورزی و تخریب توقف گاههای پرندگان آبی و کنار آبی قبل از رسیدن به تالاب چغاخور که باعث تغییر مسیر مهاجرت آنها گشته است، را نام برد.

واژه های کلیدی: شناسایی، تالاب چغاخور، GIS

مقدمه

گسترش صنعت، کشاورزی و خدمات و برنامه های توسعه کشور، ناهماهنگ با محیط زیست و زیستگاههای طبیعی اطراف مرکز شهری را محدود ساخته و واگذاری اراضی، در بیشتر مناطق بدون مطالعات زیست محیطی و آمایش سرزمین باعث از بین رفتن زیستگاه اغلب گونه های جانوری و گیاهی گردیده که افزایش روند اینگونه تخریب ها از گذشته تاکنون انقراض تعدادی از این گونه ها را فراهم ساخته است. مثال بارز آن شل ببر و شیر ایرانی در کشور است. گونه های دیگر به صورت نادر یافت می شوند که در صورت ادامه این وضع راه زوال را خواهند پیمود. روند انقراض اگر به همین منوال ادامه یابد در آینده نزدیک شاهد از بین رفتن گونه های بیشتری خواهیم بود که اغلب نقش گسترده ای در طبیعت ایفا می کنند.

تالابها به دلیل موقعیت و وضعیت مناسبی که دارند می توانند مامن حیات وحش بسیاری بخصوص دهها هزار پرند مهاجری باشند که در مسیر طولانی مهاجرت خودمدتی این مناطق را به عنوان زیستگاه خود انتخاب میکنند و خود باعث افزایش ارزش تفرجی زیستگاه خود می شوند.

بنابراین اولین قدم در راه حفاظت اصولی و پایدار، شناسایی گونه ها و سپس برنامه ریزی برای حفاظت آنها می باشد.

در این تحقیق بران شدیم تا با شناسایی پرندگان آبی تالاب چغاخور اطلاعاتی از پرندگان منطقه به عنوان شاخصی برای نشان دادن وضعیت محیط و تنوع زیستی داشته باشیم تا بتوانیم راههای حفاظتی و مدیریتی بهتری در جهت حمایت از این منابع با ارزش فراهم نمود.

کلیات

از جمله تالابهای استان چهارمحال بختیاری می توان به تالاب گندمان، تالاب سولقان، تالاب شالو، تالاب قزل گیل، تالاب چاله ترو خشک، تالاب دهنر و چهل گزی و تالاب چغاخور اشاره کرد که منطقه مورد مطالعه ماهمان تالاب چغاخور می باشد. در تاریخ بختیاری آمده است چغاخور همان چغاخرم است، لفظ چغا به معنای ترکی، تپه مرغزار می باشد. در فرهنگ پارسی «خور» به معنای «خورشید و آفتاب» آمده است و چغاخور اگر ترکیب ترکیب- پارسی بدانیم به معنای «تپه و مرغزار آفتاب و مکان خورشید» است. تالاب چغاخور را قبلاً به نامهای «گود چغاخور» و «بیشه چغاخور» نیز می نامیدند. تالاب چغاخور بین عرضهای « $31^{\circ}56'$ ، $31^{\circ}54'$ » شمالی و طولهای $57^{\circ}5'$ و $53^{\circ}5'$ شرقی با ارتفاع 2280 متر از سطح دریا در استان چهارمحال بختیاری شهرستان بروجن و بخش گندمان با فاصله تقریبی 65 کیلومتری از مرکز استان واقع گردیده و نزدیک ترین شهر به آن شهر بلداجی می باشد تالاب فوق بین ارتفاعات نسبتاً بلند بر آفتاب در شمال و کوه کلار در جنوب قرار داد. تالاب چغاخور از طریق پست ثابت مستقر در محل و بصورت سیار از طریق اداره کل حفاظت محیط زیست استان و اداره حفاظت محیط زیست شهرستان بروجن با امکانات لازم تحت حفاظت قرار دارد. لازم به ذکر است از تابستان سال 1378 تالاب چغاخور به مدت پنج سال بعنوان منطقه شکار ممنوع چغاخور تصویب و اعلام گردیده و در نتیجه مورد حفاظت بیشتری قرار گرفته مضافاً به اینکه تالاب چغاخور جزء تالابهای ثبت شده در دفتر بین المللی تحقیقات پرندگان آبی «لندن-1952» و وابسته به کنوانسیون بین المللی رامسر نیز می باشد. مساحت آبی تالاب از 1360 هکتار قبل از احداث سد بر روی آن تا 1500 هکتار بعد از احداث سد و مساحت منطقه شکار ممنوع 2500 هکتار برآورده گردیده است. این تالاب با عمق

متوسط 3 متر یکی از مهم ترین و بزرگترین تالابهای استان می باشد. راههای دسترسی به تالاب از طریق جاده آسفالته بروجن- ناغان و شهرکرد - ناغان در ضلع شرقی و شمال غربی و راه آسفالته سرد روستاهای حاشیه در ضلع غربی و جنوب شرقی تالاب امکان پذیر است. روستاهای حاشیه عبارتند از: روستاهای سنگ چین، دستگرد، سیف آباد، خانی آباد، ساکی آباد، خدرآباد، گلوگرد، کل بیک، سیبک، احمدآباد و اورگان می باشد که جمعیتی بالغ بر 1407 خانوار را در خود جای داده اند.

آب و هوای تالاب چغاخور متاثر از 4 نوع توده هوا شامل:

توده های هوای قطبی پرفشار از سمت اروپا، توده های هوای مدیترانه ای، توده های هوای قطبی از شمال کشور و توده های هوای حاره بحری می باشد. معدل درجه حرارت تابستانی در این نواحی حدود 25 درجه سانتیگراد است که از اواخر تابستان درجه حرارت در منطقه به سرعت کاهش می یابد. از مشخصات فصل پائیز در این منطقه، کوتاه شدن دامنه حرارتی روزانه است بطوریکه معدل اختلاف درجه حرارت های ماکزیمم و می نیمم روزانه اغلب کمتر از 20 درجه سانتیگراد می باشد. در فصل زمستان نیز سرمای شدیدی به خصوص در نواحی کوهستانی حاکم است. در بهار درجه حرارت تقریباً در تمامی منطقه روبه افزایش می گذارد و اختلاف حرارتی دشت و کوه کاهش می یابد. این منطقه در فصل بهار با باد فراوان و در فصل زمستان از وزش باد کمتری برخوردار است و در پائیز بادهای شرقی می وزد.

در این ناحیه بارزگیها عمدتاً به صورت برف نازل می شود و پوشش برفی در زمستان و اوائل بهار ایجاد می گردد تا مدتها در ارتفاعات باقی می ماند و آب حاصل از ذوب برفها به صورت چشمه های متعدد در قسمت های پایین دست حوزه ظاهر می گردد. مطالعات هواشناسی وجود یک هسته پرباران روی ارتفاعات کوه کلار (نام کوهی در منطقه) را تأیید می کند که دامنه شمالی این کوه منبع اصلی تغذیه چشمه های کارستیک حفره چغاخور محسوب می شود. در حوزه تالاب چغاخور، تعداد نسبتاً قابل توجهی چشمه وجود دارد که این چشمه ها در طول سال دائمی بوده و به مصارف کشاورزی و

مابقی به طرف تالاب سرازیر می شوند این چشمه ها بستگی زیاد تره از نظر دبی به میزان بارزگیها داشته و در سالی که میزان نزولات جوی خصوصاً برف بیشتر باشد میزان آبدهی این چشمه ها نیز زیادتر میشود. پراکنش چشمه ها در سطح تالاب یکنواخت نبوده و بیشتر چشمه ها در ناحیه بحری و جنوبی آن می باشد که منبع تغذیه آنها سنگهای ماسه ای و کارستی می باشد. از پرآبترین این چشمه ها می توان به چشمه تنگ سیا، سیاه کوه، چشمه ساکی آباد و چشمه گلوگرد اشاره نمود. گیاهان موجود در این منطقه عمدتاً به دو گروه مشخص خشکزی و آبیزی تقسیم می شوند که گیاهان آبیزی به صورت شناور و غوطه ور دیده می شود. در تقسیم بندی دیگر پوشش گیاهای تالاب به گونه های حاشیه ای، نم پسند، شناور غوطه ور تقسیم می شود. بروشور پوشش گیاهی خشکزی بصورت مرتع با پوشش ضعیف و قوی از انواع مختلف چون گرانیدها، شیرین بیان، گون، آکروپایرون است و در بعضی قسمتها پوشش گیاهی عمدتاً شامل کشت های آبی یکساله و چند ساله و یا کشت های دیلم و باغات میوه می باشد.

حیات وحش تالاب چغاخور شامل دوزیستان، خزندگان، پستانداران، پرندگان و ماهیها می باشد.

دوزیستان: شامل

گونه	جنس
Ridibunda	Rana
Esculanta	
Cducasid	
Arborea	Hyla

خزندگان: شامل سه راسته سوسمارها، مارها، لاک پشتهای می باشند.

گونه	جنس	راسته
Agilis	Agdeama	سوسمارها
Chlorogaster	Lacerta	
Natrix	Natvix	مارها
Najadum	Coluber	
Caspica	Mauremys	لاک پشتها

البته گزارشاتی مبنی بر وجود گیرزه مار، تیرما، مارپلنگی، در اطراف تالاب و مارچلیپو در اطراف و داخل تالاب وجود دارد. در مورد لاک پشتها نیز در این تالاب دو گونه لاک پشت گزارش شده است که نام علمی گونه برکه ای آن در جدول فوق آمده است.

نام گونه	نام علمی گونه	نام راسته	نام علمی راسته
شغال	Canis aureus	گوشتخواران	Carnivora
شنگ	Lutra lutra		
خوک وحشی	Sus scrofa	زوج سمان	Artiodactyla
حشره خوردوزنگ	Crocidura leucodon	حشره خواران	Insectivore
موش سیاه	Ratus ratus	جوندگان	Rodentia

در مورد پستانداران، برخی مانند شنگ، شغال به تعداد زیادتر و ارتباط نزدیکتر با تالاب به سر می برند و برخی ارتباط کمتری با تالاب دارند. ماهیها: بیشتر ماهیها در این تالاب بصورت ماهیان پرورشی بوده و از نوع کپورماهیان می باشد. تنها یک گونه ماهی زینتی با نام علمی *Levis* Veladikovs در این تالاب دیده می شود.

دهستان چغاخور در محل تلاقی دو فرهنگ چهارمحال بختیاری است که این تلاقی و ارتباط از طریق مناسبات تجاری مابین عشایر بختیاری و کسبه چهارمحال برقرار می گردد. این بازار فصلی است و بستگی تام به فعالیت عشایر و فصولی که آنها در نواحی اطراف اسکان دارند، خانوارهایی که در این منطقه زندگی می کنند اکثراً عشایر هستند که با سرد شدن هوا به خوزستان و مناطق گرمسیر مهاجرت می کنند. این روستاها در تابستان از رونق خاصی برخوردار هستند و فصل زمستان را در رکورد به سر می برند. جمعیت چغاخور به طور کلی در طول سال متغیر می باشد و دارای یک جمعیت ساکن و یک جمعیت متحرک است. جمعیت متحرک با تعطیل شدن مدارس و گرم شدن هوا از خوزستان به طرف چغاخور حرکت کرده و چند ماهی از سال را اینجا به دامپروری و کشاورزی مشغول می باشند و با باز شدن مدارس و سرد شدن هوا به نواحی گرمسیر مهاجرت می کنند. قابل ذکر است که تراکم متوسط جمعیت درحوزه آبریزتالاب چغاخور 5/02 نفر در هکتار میباشد.

2- سوابق تحقیق در مورد تالاب چغاخور

در مورد تالاب چغاخور تحقیقات انگشت شماری موجود می باشد که به آن اشاره می شود:

تحقیقی در مورد، ارزیابی بخشی از حوزه آبخیز تالاب چغاخور با هدف مشخص شدن مناطق دارای قابلیت تفرج توسط خانم صفیان بلداجی در سال 1377 در قالب پایان نامه کارشناسی محیط زیست انجام گرفته است. ایشان با ارزیابی و مشخص کردن توان بخشی از حوزه آبخیز تالاب چغاخور علاوه بر مشخص کردن بهره برداری همگام با توان زیست محیطی مناطق دارای قابلیت تفرج را نیز مشخص کرده است.

تحقیق دیگر، با عنوان تالاب چغاخور می باشد که توسط آقای رضانی دهنویی در سال 1376 در قالب پایان نامه کارشناسی زیست شناسی ارائه داده شده است.

تحقیق دیگری که در مورد تالاب چغاخور انجام شده، بررسی بنتوزهای تالاب چغاخور در استان چهارمحال بختیاری می باشد که توسط آقای فرهادیان در سال 1376 در قالب پایان نامه کارشناسی شیلات می باشد. در سال 1373 تحقیقی تحت عنوان طرح مطالعاتی اکولوژیکی تالاب چغاخور توسط آقای گودرزی و دیگران، زیر پوشش سازمان محیط زیست چهارمحال بختیاری انجام گرفته است.

سوابق تحقیقی در مورد پروژه شناسی:

در مورد پروژه شناسی و شناسایی پرندگان آبی و کنارآبی بخاطر اهمیت این موضوع تحقیقات زیادی در جهان صورت گرفته است. به طوری که پایش و شناسایی پرندگان آبی به خصوص از تالابهای مهم جهان در طول سال صورت می گیرد. در ایران این شناسایی بیشتر محدود به دوره سرشماری زمستانگذاری پرندگان آبی یعنی از 15 دی تا 10 بهمن می باشد.

روش کار

مطالعات زمینی

به منظور شناسایی پرندگان آبی و کنار آبی تالاب چغاخور، ابتدا محدوده منطقه مذکور بر روی نقشه توپوگرافی شناسایی شده و پس از آن مسیرهای مناسب حرکت جهت شناسایی پرندگان تعیین گردید. این مسیرهای مناسب شامل جاده هایی می باشد که از دورتادور تالاب می گذشت. مطالعات میدان در 4 مرحله در فصلهای پائیز، زمستان 82 و بهار 83 انجام شد که شامل یک مرحله در پائیز (آذر 1382)، در مرحله در زمستان (15 دی و 22 اسفند 1382) و یک مرحله در بهار (اردیبهشت 1383) می باشد که در طی آنها روی مسیر ذکر شده حرکت گردید و از طریق مشاهده مستقیم با استفاده از دوربین دوچشمی (30*8) و تلسکوپ (ZRT -457M 30^x60^x ، ساخت روسیه) و کتاب راهنمایی صحرایی پرندگان ایران شناسایی پرندگان انجام گرفت. و در جدولهای مخصوص (شکل) ثبت گشت.

روش شناسایی پرندگان

انتخاب فصول مطالعه

برای بدست آوردن حداکثر اطلاعات در مورد پراکنش پرندگان در منطقه لازم به نظر می رسد که این مطالعه در طول سال انجام گیرد و بهترین فصول برای مطالعه، فصلهای زمستان و بهار می باشد که به ترتیب فصل مهاجرت پرندگان به منطقه و فصل جفتگیری است. در این تحقیق اطلاعات بدست آمده از مطالعات میدانی در فصول ذکر شده به همراه اطلاعات موجود در سازمان محیط زیست شهرستان بروجن آورده شده است.

نتایج

مشاهدات ثبت شده در فرمهای صحرایی:

نام پرنده، نام علمی گونه و نام راسته پرندگان از روی کتاب راهنمایی صحرایی و پرندگان ایران پیدا و نوشته گشت. زیستگاه: براساس آبی و کنار آبی بودن پرنده تقسیم بندی شده است که با توجه به گونه و محل مشاهده شدن آن علامت زده شد. تعداد مشاهده شده: براساس کل مشاهده با تلسکوپ و تخمین تعداد گونه نوشته شد. وضعیت حفاظتی: با توجه به کتاب راهنمایی صحرایی و پرگشت.

بخش کامپیوتری و تهیه نقشه توسط نرم افزار GIS (idrisi32)

برای شناسایی پرندگان بهترین راه پس از دیدن آنها توجه به نکات زیر است:

1- تعیین اندازه جثه آنهاست

- پرندگان بزرگ جثه مانند: پلیکانها، غازها، حواصیل، عقاب، باکلان - پرندگان کوچک جثه مانند: گنجشک ها، توکاهها، چکاوک ها و سسک ها و...

2- تعیین زیستگاه پرنده ها:

- آبی: پرندگان آبی و ابسته به گستره آبی برای تغذیه و تولید مثل می باشند. - کنار آبی: اینگونه از پرندگان برای تغذیه وابسته به گستره آبی و برای تولید مثل از خشکی استفاده می کنند. خشکی زی: در مناطق خشکی زیست می کنند و وابستگی مستقیم به آب ندارند.

3- وضعیت پا در پرنده: - پرده دارد: مانند اردگها - برون پرده: مانند شاخه نشین ها - نیم پرده: مانند چنگر و کشیم

4- وضعیت دم در پرنده و نقش دم - کوتاه مانند: تیره گنجشک ها و چکاوک ها و.. - بلند مانند:

دارکوب، زاغی

5- وضعیت منقار: - عقابی و برگشته مانند: عقابها و شاهینها - نازک مانند: حشره خوارها

- پهن مانند: اردک و نوک قاشقی - غیره مانند: نوک خنجری، پلیکان کیسه دار

6- وضعیت گردن: - بلند و دراز است مانند: حواصیلها، مارگردن - متوسط است مانند: اردکها

وغازها و هدهد - کوتاه است مانند: گنجشک، پرستو، طوطی

7- وضعیت بالها: - کشیده مانند: شاهینها - کوتاه مانند: قرقاول و کبک - معمولی مانند:

اردکها

8- نحوه پرواز: - بصورت 8 مانند: درناها - درهم می روند مانند: اردکها - منفرد پرواز می کنند

مانند: لاشخورها و کرکسها

9- تغذیه: - گوشتخوار - دانه خوار - همه چیز خوار - گیاه خوار

10- محل زندگی: - همیشه در آب - دریایی - تغذیه در آب و تولید مثل در خشکی مانند:

آب شکاف

- روی شاخه ها مانند: حواصیل و باکلان - زندگی در خشکی ولی تغذیه وابسته به آب مانند: عقاب

ماهیخوار

- اصولاً در خشکی هستند و با آب ارتباطی ندارند مانند: کبک، تیپو و یا قرقاول

- در خشکی هستند و روی شاخه ها زندگی میکنند مانند: انواع گنجشک ها، کلاغ ها و طوطی ها

11- محل تولید مثل پرندگان: - در شاخ و برگ ساحل رودخانه و تالابها - در روی شن و

ماسه و حتی برگهای روی آب، باکلانها، حواصیلها، عقاب ماهی گیر - در شکاف صخره ها

مانند: عقاب ها و شاهینها - در بیابانها و شنزارها مانند: هوبه و میش مرغ - در زیر بوته ها و

کوهها مانند: کبک و تیهو - بر روی درختان و لابه لای این بوته ها مانند: انواع گنجشک

سانان

این از اطلاعات کلی تا اندازه ای برای شناسایی پرندگان آمادگی ایجاد کرد و به این ترتیب با این

اطلاعات پایه به همراه کتاب راهنما و دوربین و تلسکوپ می تون در محل پرنده را شناسایی کرد.

بحث

از عوامل تهدیدکننده تالاب می توان به افزایش ارتفاع سد که باعث تغییرات شدید در اکوسیستم

تالاب گردیده اشاره کرد که در این مورد بایستی مدل از تاسیس که سازه مانند سر، اثرات زیست

محیطی که این سازه بر طبیعت اطراف خود می گذارد مورد بررسی قرار گرفته شود تا میزان

آسیبی که به منطقه وارد می شود با سود حاصله مقایسه گردد و در صورت ایجاد آسیب اکولوژیکی

شدید، ساختار سازه متوقف گردد و در مورد سد چغاخور باید در جهت کاهش تغییرات بوجود آمده

در اکوسیستم اقداماتی نظیر ایجاد ارتباط بین دو منطقه منفصل شده از هم صورت گیرد. از عوامل

دیگر تهدید کننده تالاب استفاده بدون مطالعه از تالاب در خصوص توانهای گردشگری، ماهیگیری

و قایقرانی می باشد که با توجه به اینکه این منطقه دارای آب و هوا و محیطی مناسب جهت

گردشگری و تفرج می باشد باید در جهت ایجاد مناطق خالص و فراهم کردن امکانات برای تفرج

بطوریکه باعث ایجاد آسیب به منطقه نگردد. همچنین تخلیه تالاب به منظور استفاده از آب در

بخش کشاورزی، فرسایش حوزه آبریز، آلودگی توسط پساب های زمینهای کشاورزی و روستاهای

حاشیه تالاب به علت استفاده از کودهای شیمیایی و سموم دفع آفات نباتی می تواند از عوامل

تهدید این تالاب باشند که باعث از بین رفتن پرندگان زیادی شده است که بدین منظور آموزش

کشاورزان منطقه و افزایش اطلاعات آنها درمورد فرسایش خاک و استفاده میزان مناسب از کودهای

شیمیایی و سموم دفع آفات نباتی جهت کاهش آلودگی توسط پساب های زمینهای کشاورزی و روستاهای حاشیه ملزم می باشد. با توجه به وجود آب کافی در منطقه سطح زیر کشت محصولات کشاورزی افزایش یافته و در نتیجه زیستگاه مناسب آشیانه سازی پرندگان کاهش یافته است که برای رفع این تهدید باید مکانهای خاص که قابلیت و استعداد کشاورزی را دارا می باشند و آسیب کمتری به منطقه وارد می کنند جهت عملیات کشاورزی تعیین و جهت کاهش فرسایش آلودگی کنترل کردند.

ویژگیهای منحصر به فرد تالاب چغاخور

الف- تالاب چغاخور از نظر وسعت زیستگاهی بسیار خوب و از لحاظ منابع آلاینده خیلی کم و یا فاقد آن است.

ب- گونه های ماهی موجود در تالاب دارای ارزش ژنتیکی و کنترل بیولوژیکی، زینتی، مطالعاتی، صید، تجاری و غذایی می باشند.

ج- این تالاب محل زیست گونه منحصر به فدر ماهی گورخری می باشد.

د- نزدیکی به امامزاده حمزه علی و در تالاب شالو سولقان و همچنین امکان دسترسی به جاده آسفالتته درجه یک در کوتاهترین زمان از دیگر ویژگیهای منحصر به فرد این تالاب است.

هـ- تالاب چغاخور از آن جهت که به عنوان زیستگاه پرندگان مهاجر و آبی به حساب می آید و حائز اهمیت فراوان زیست محیطی است.

و- تالابهایی که در کنار اراضی چمنی قرار دارند جزء زیباترین مناظر طبیعی به شمار می روند که تالاب چغاخور نیز این ویژگی را دارا می باشد.

با توجه به ویژگی ها گفته شده این منطقه دارای ذخیره ژنتیکی بالایی است و می توان با اطمینان گفت که حفظ این ذخیره ژنتیکی به منزله تضمین و سرمایه گذاری برای آینده و هم وظیفه اخلاقی است و می تواند ارزش اقتصادی زیادی برای منطقه داشته باشد. همچنین با توجه به قرار گرفتن تالاب چغاخور در آب و هوای مناسب، وجود جاده آسفالته، کوههای بلند و مرتفع، آبهای

انگلون دریاچه و مشاهده هزاران پرنده وحشی زیبا بر روی آن، داشتن زیباترین مناظر طبیعی و نزدیکی به امامزاده حمزه علی جهت اسکان، می تواند بعنوان یک تفرجگاه مناسب و ویژه برای توریستهای داخلی و خارجی به حساب می آید. باتوجه به ارزشهای ذکر شده در این منطقه شکار ممنوع تالاب چغاخور باید ترتیبی اتخاذ نمایند تا از این منطقه برای استفاده چند جانبه (شکار، توریسم، کشاورزی، دامپروری و پرورش ماهی و...) برنامه ریزی و بهره برداری می شود.

پیشنهادات

- 1- طراحی و انجام تحقیق وسیعتر در خصوص شناسایی گونه های پرندگان
- 2- جلوگیری از شخم زدن زمینهای پیرامون تالاب و جلوگیری از تخریب زیستگاههای طبیعی و فرسایش خاک
- 3- افزایش تعداد محیط بانان برای حفاظت بیشتر
- 4- باتوجه به نقش محیط بانان در شناسایی و شمارش پرندگان موجود در منطقه بهتر است سطح اطلاعات آنها با گذاشتن کلاسهای آموزشی برای آنها بالا رفته و اطلاعات مربوط به اسم و شکل پرندگان و همچنین نامهای محلی آنها بطور دقیق در اختیارشان قرار گیرد.
- 5- ایجاد امکانات حفاظتی برای انجام علامتگذاری پرندگان از (طریق حلقه گذاری) به منظور دستیابی به چگونگی مهاجرت و مسیر آن برای پرندگان

منابع

- 1- پارسایی، پری سیما. 1382. بررسی جامعه پرندگان خشکی زی منطقه شکار ممنوع حنا. پایان نامه دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه صنعتی اصفهان
- 2- رضانی، دهنوی، بهروز. 1376. تالاب چغاخور. پایان نامه دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه صنعتی اصفهان
- 3- صفیان بلداجی، پرونی. 1377. ارزیابی بخشی از حوزه آبخیز تالاب چغاخور با هدف مشخص شدن مناطق دارای قابلیت تفرج. پایان نامه دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه صنعتی اصفهان
- 4- گودرزی، افشین و دیگران. 1373، طرح مطالعاتی اکولوژیکی تالاب چغاخور. سازمان حفاظت محیط زیست چهارمحال بختیاری
- 5- منصوری، جمشید. 1379. راهنمایی صحرایی پرندگان ایران. انتشارات ذهن آویز
- 6- منصوری، 1383، مصاحبه حضوری

1) Bird care Com/bin/

2) Gooders, J. Collins guides to birds of Britain & Europe

3) www.digimages.info/tadble

4) www.weaselhead.org